

Masarykova univerzita	
Fakulta	Filozofická fakulta
Obor řízení	Historie - obecné dějiny
Uchazeč	doc. PhDr. David Zbírál, Ph.D.
Pracoviště uchazeče	Filozofická fakulta, Masarykova univerzita
Složení komise	
Předseda	prof. PhDr. Mgr. Tomáš Knoz, Ph.D. <i>Filozofická fakulta, Masarykova univerzita</i>
Členové	Prof. dr. Philippe Buc <i>Univerzita v Leidenu, Vídeňská univerzita</i> prof. dr hab. Stanisław Rosik <i>Vratislavská univerzita</i> prof. PhDr. Martin Wihoda, Ph.D. <i>Filozofická fakulta, Masarykova univerzita</i> prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc. <i>Akademie věd České republiky</i>

Hodnocení vědecké / umělecké kvalifikace uchazeče

David Zbírál působí od ukončení doktorského studia v roce 2008 na Ústavu religionistiky FF MU. Odborně se věnuje dějinám západního křesťanství ve středověku na pomezí religionistiky, historie, filologie a výpočetní analýzy dat. V roce 2014 se habilitoval v religionistice s prací *Podoby a hranice religiozity ve vybraných inkviziciích záznamech z let 1270-1330*. Vydal dvě odborné knihy v nakladatelství Argo a desítky studií v českých i mezinárodních časopisech, kde se věnoval především dějinám nonkonformních křesťanských hnutí středověku a inkvizici záznamům. V těchto publikacích prokázal jak svou tematickou odbornost, tak také vzácnou kombinaci dovedností sahajících od ediční a překladatelské práce přes textovou a pramenitou kritiku až k vývoji softwaru pro historický výzkum. V roce 2020 získal za knihu *Pokřtění ohněm: Katarské křesťanství ve světle pramenů* Cenu rektora MU za významný tvůrčí počín a v r. 2021 se mu dostalo ocenění MUNI Scientist.

Kandidát přednesl příspěvky na řádově čtyřech desítkách konferencí, v drtivé většině mezinárodních. Absolvoval tři výzkumné pobyty v Paříži na historických centrech École des hautes études en sciences sociales, podpořených stipendii francouzské vlády a města Paříže, na kterých se pod vedením Jacquesa Chiffolleaua, Jeana-Clauda Schmitta a Sylvaina Pirona odborně rozvíjel v oblasti historické antropologie a mezioborového výzkumu. Kromě toho v rámci řešení grantů absolvoval kratší výzkumné stáže v Římě, Florencii, Bologni, Toulouse, Krakově a Londýně.

Kolega Zbírál se neobvykle aktivním způsobem zasazuje o získávání významných grantových projektů.

Kandidát byl řešitelem více než desítky výzkumných projektů. Nejnověji rozvíjí originální přístup na pomezí historie a výpočetní analýzy dat, získávaných původním zpracováním latinských pramenů. Toto téma plně rozvinul v projektech podpořených dvěma významnými granty: grantem EXPRO Grantové agentury České republiky (2019-2021) a Konsolidačním grantem Evropské rady pro výzkum (2021-2026). Jde o 11. grant ERC v historii Masarykovy univerzity a druhý na její filozofické fakultě. Tento úspěch představuje mezinárodně významné ocenění originality kandidátových myšlenek a zkušeností s řízením výzkumných týmů. Svě dosavadní směřování kandidát díky těmto grantům zhodnotil vytvořením mezinárodní a mezioborové výzkumné skupiny Dissident Networks Project, která pracuje pod jeho vedením. V r. 2019 spoluinicioval také vznik Centra pro digitální výzkum náboženství při Ústavu religionistiky FF MU, které v jeho počátcích vedl.

Závěr: Vědecká / umělecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení na jmenování profesorem v oboru Historie - obecné dějiny.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

David Zbírál se věnuje soustavné vysokoškolské pedagogické činnosti od roku 2008, především se zaměřením na kurzy věnované dějinám křesťanství a metodologii výzkumu. Vede také diplomové a doktorské semináře. Spektrum jeho výuky zahrnuje například kurzy Náboženství v historické a srovnávací perspektivě, Vývoj křesťanského kultu či Ortodoxie a hereze ve středověkém západním křesťanství. Inovativní přístupy rozvinul v kurzu Křesťanství na Wikipedii, kde studenti zpracovávají veřejně dostupná slovníková hesla Wikipedie. Věnuje se také popularizaci, zejména v pořadech Českého rozhlasu.

Kromě výuky na mateřské fakultě přednášel na univerzitách v Amsterdamu, Bernu, Lipsku, Nijmegen, Paříži či Talinnu. Byl řešitelem sedmi výukových grantů. Jako garant doktorského a magisterského programu Religionistika během let podstatnou měrou přispěl ke koncepčnímu vedení a inovaci těchto programů. Kromě programů mateřského ústavu působí v oborových radách doktorského studia historie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity a religionistiky na Filozofické fakultě Univerzity Palackého. Je členem a předsedou komisí pro státní zkoušky všech stupňů studia.

Doc. Zbírál se věnuje soustavnému vedení studentů. Pod jeho vedením bylo zpracováno 36 obhájených bakalářských a 5 diplomových prací. K obhajobě dosud dovedl tři doktorandy. Podstatné části jejich disertací byly publikovány, jedna vyšla uceleně v nakladatelství Bloomsbury. Kandidát studenty nasměroval do dvou výrazných tematických linií, v jejichž rámci vznikly série prací. V letech 2012–2018 převažovaly ve

vedených pracích společenskovední přístupy k dějinám křesťanství navazující na weberovské a neoweberovské inspirace, od roku 2018 se dostalo do popředí kandidátovo současné zaměření na výpočetní přístup k historickému výzkumu.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení na jmenování profesorem v oboru Historie - obecné dějiny.

Hodnocení uchazeče jako význačné a uznávané vědecké / umělecké osobnosti v daném oboru

David Zbiral je mezinárodně uznávaným badatelem na poli nonkonformních křesťanských hnutí středověku a inkvizičních záznamů. Přispěl k výzkumu těchto témat v širokém záběru sahajícím od edic latinských textů až po vývoj interaktivních map a softwaru. Je znám jako aktivní organizátor panelů na konferencích a zkušený vedoucí výzkumných týmů. V r. 2023 byl pozván k přednesení jedné z hlavních přednášek na Mezinárodním medievistickém kongresu v Leedsu, který představuje jednu z největších evropských konferencí nejen v medievistice, ale i v humanitních vědách obecně. Dosáhl výrazných úspěchů v grantových soutěžích, mezi nimiž vyniká zisk grantu ERC. Prokázal schopnost prakticky propojovat odborníky různých disciplín od historie po vývoj softwaru i schopnost vytvářet a vést výzkumné skupiny a propojovat jejich snažení do koherentní výzkumné linie, opřené o důkladnou práci s prameny a zároveň proměňující pramenné údaje původním způsobem v data přístupná výpočetním analýzám. Originalita a mezinárodní význam kandidátova výzkumu jsou mimo pochybnost.

Citace z doporučujících dopisů

Výše uváděné kvality uchazeče potvrzují také doporučující dopisy dvou významných představitelů současné evropské vědy, Petera Billera z Univerzity v Yorku a Daniely Müller z Univerzity Radboud v Nijmegen,

Peter Biller, Fellow of the British Academy, University of York

ERC Consolidator Fund and Dissinet

This is largest and most intellectually advanced medieval heresy project anywhere in the world. Zbiral's success in obtaining it reflects his own standing and it brings great prestige to the Masaryk University. Zbiral is clearly directing it brilliantly.

To conclude: the case for Zbiral's promotion to full professorship is overwhelmingly strong. It rests on the fact that he is one of the scholars this field has ever seen.

Peter Biller, člen Britské akademie, University of York

ERC Consolidator Fund a Dissinet

Jedná se o největší a intelektuálně nejpokročilejší projekt středověkého kacířství na světě. Úspěch Zbiralova projektu odráží jeho vlastní postavení a přináší Masarykově univerzitě velkou prestiž. Zbiral jej zjevně řídí skvěle.

Závěrem: důvody pro Zbiralovo povýšení na řádného profesora jsou ohromně silné. Spočívá v tom, že patří k vědcům, jaké tento obor kdy zažil.

Prof. Dr. Daniela Müller, Radboud University

All that said, there should be no doubt that David Zbiral would be a great asset to Masaryk University. His appointment as a full professor would also enhance the international reputation of the faculty, and with David Zbiral, in addition to his outstanding scholarship, a man would be gained who has great skill in raising funds, an aspect that will become increasingly important in the future.

In short, without a trace of hesitation I strongly recommend his promotion to full professorship, a position he eminently deserves. For the purpose of comparison I can assert with confidence that he would become increasingly important in the future.

In short, without a trace of hesitation I strongly recommend his promotion to full professorship, a position he eminently deserves. For the purpose of comparison I can assert with confidence that he would have no difficulties in obtaining such a post at a leading NL University.

Prof. Dr. Daniela Müller, Radboud University

O tom, že David Zbiral bude pro Masarykovu univerzitu velkým přínosem, není pochyb. Jeho jmenování řádným profesorem by také zvýšilo mezinárodní renomé fakulty a s Davidem Zbiračem by kromě jeho vynikajícího vědeckého výkonu získala i člověka, který má velkou kompetenci v získávání finančních prostředků, což je aspekt, který bude v budoucnu stále důležitější.

Stručně řečeno, bez sebemenšího zaváhání vřele doporučuji jeho povýšení na řádného profesora, které si rozhodně zaslouží. S jistotou mohu tvrdit, že v budoucnu bude jeho význam pro univerzitu ještě narůstat.

Závěr: Uchazeč **je** význačnou a uznávanou vědeckou osobností v daném oboru. Významně se **zasluhuje** o profilování a rozvoj tohoto oboru. **Představuje** jednu z vůdčích osobností vědecké školy nebo výzkumného týmu v oboru.

Výsledek tajného hlasování komise

Hlasování se uskutečnilo: elektronicky

Počet členů komise		5
Počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a profilu uchazeče jako význačné a uznávané vědecké osobnosti předkládá komise Vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat uchazeče profesorem** v oboru Historie - obecné dějiny.

V Brně dne 23.11.2023

prof. PhDr. Mgr. Tomáš Knoz, Ph.D.

.....